

Leksjon 3

Samtale

A – Hei Elisabeth, hvordan står det til?

B – Hei Magdalena, bare bra, takk.
Hva er med deg?

A – Ganske bra, takk. Du har et vanskelig navn.
Hvordan staver du Elisabeth ?

B – E-L-I-S-A-B-E-T-H

A – Hvor bor du nå ?

B – Jeg bor i et stort hus på 150 kvadratmeter.

A – Bor du alene?

B – Nei, jeg bor sammen med moren min, faren min og to brødre.

A – Hvor mange rom har dere?

B – Vi har fire soverom, ei stue, et kjøkken, et bad og en do.

A – Det er virkelig stort huset.

B – Jo, det er. Hvor bor du Magdalena?

A – Jeg leier en blokkleilighet på to rom, kjøkken og bad.

B – Hvor mange kvadrat meter er den på?

A – Jeg husker ikke, men den er cirka 38 kvadratmeter

B – Hva betaler du i leie?

A – Jeg deler leiligheten med venninna mi.

Vi betaler 2500 kroner per person hver måneden.

B – Det er ganske billig. Hvor ligger leiligheten deres?

A – Den ligger litt utenfor sentrum.

B – Så fint. Lykke til videre, ha det!

A – Ha det bra!

Ord

bad – *łazienka*

å betale – *placić*

billig – *tani*

blokkleilighet – *mieszkanie*
w bloku

cirka – *około*

del – *część*

å dele – *dzielić*

dere – *oni*

do – *toaleta*

ganske – *calkiem (np. dobrze)*

å huske – *pamiętać*

hver – *każdy, każde*

kjøkken – *kuchnia*

krone – *norweska korona*

kvadratmeter – *metr kwadrat.*

å leie – *wynajmować*

å ligge – *leżeć*

navn – *imię*

å stave – *przeliterować*

soverom – *sypialnia*

stor – *duży*

stue – *salon*

utenfor – *poza*

vanskelig – *trudny*

venninne – *przyjaciółka*

virkelig – *rzeczywiście*

Lesestykke

Jeg heter Elisabeth. Jeg bor i et stort, fint hus utenfor Oslo. Huset ligger ved siden av Oslofjorden. Huset er ganske gammelt, men det har en fin hage. Hagen ligger på baksiden av huset. Det er to etasjer. Hver etasje er på 75 kvadratmeter. I første etasje er et gjesterom, et kjøkken, en do og en gang. I andre etasje er det tre soverom, ei stue og et bad. Badet er nytt med et lite vindu. Under huset har vi også en kjeller. I kjelleren ligger flere gamle familieting. Jeg bor sammen med moren min, faren min og to brødre. Jeg liker å være hjemme med dem. Vi har alltid nok å gjøre. På kjøkkenet har vi et stort bord. Hver morgen sitter vi sammen foran bordet og spiser frokost. Mora min lager frokosten. Hun er veldig flink å lage mat. I stua har vi en stor TV. På kvelden sitter vi omkring TV og ser på film eller snakker om dagen.

Ord

altid	– cały czas
bakside	– z tyłu
bord	– stół
etasje	– piętro w budynku
film	– film
flere	– wiele, kilka
flink	– mądry, sprytny
foran	– z przodu, przed
frokost	– śniadanie
gang	– wejście
gjesterom	– pokój gościnnie
å gjøre	– robić
hage	– ogród
kjeller	– piwnica
kveld	– wieczór
morgen	– rano
nok	– trochę, dosyć
ny	– nowy
omkring	– wokół, dookoła
å se	– patrzeć, oglądać
å sitte	– siedzieć
å spise	– jeść
ting	– rzecz
under	– pod
ved	– obok, niedaleko
å være	– być

Grammatikk

Alfabetet (*Alfabet norweski*)

A (*a*)
B (*be*)
C (*se*)
D (*de*)
E (*e*)
F (*ef*)
G (*ge*)
H (*hå*)
I (*i*)
J (*je*)
K (*kå*)
L (*el*)
M (*em*)
N (*en*)
O (*o*)
P (*pe*)
Q (*ku*)
R (*ær*)
S (*es*)
T (*te*)
U (*u*)
V (*ve*)
W (*dåbelt-ve*)
X (*eks*)
Y (*y*)
Z (*set*)
Æ (*æ*)
Ø (*ø*)
Å (*å*)

En, Et, Ei – rodzajnik nieokreślony i określony w liczbie pojedynczej i mnogiej

Omówienie: Każdy rzeczownik w języku norweskim wymaga zastosowania odpowiedniego rodzajnika, który występuje w zdaniu w formie nieokreślonej bądź określonej. Na poprzedniej lekcji bardzo dokładnie został opisany rodzajnik nieokreślony liczby pojedynczej i mnogiej. Dzisiaj dołączę do wcześniej podanych rzeczowników formę określoną liczby pojedynczej i mnogiej. W ten sposób chce pokazać jak zmienia się końcówka poszczególnych wyrazów, by łatwiej móc zapamiętać zmianę końcówek omawianego rzeczownika.

Rodzajnik określony używamy wówczas, gdy dany przedmiot lub osoba zostały nazwane już wcześniej i są nam znane. Przyrostek rodzajnika określonego dodajemy do rzeczownika na końcu danego wyrazu. np. Jeg bor i **en** leilighet. Leiligheten er stor.

1. Rzeczowniki rodzaju męskiego w liczbie pojedynczej otrzymują rodzajnik określony **-en**, np. **gutten**, natomiast w liczbie mnogiej otrzymują końcówkę **-ene** np. **guttene**. Rzeczowniki rodzaju żeńskiego w liczbie pojedynczej otrzymują rodzajnik określony **-en** albo **-a**. np. **sola**. Liczbę mnogą tworzymy podobnie jak w rodzaju męskim **solene**. Rzeczowniki rodzaju nijakiego w liczbie pojedynczej otrzymują rodzajnik określony **-et** np. **vinduet**. Liczba mnoga przyjmuje końcówkę **-ene** lub **-a**. np. **Vinduene / vindua**

Rodzajnik nieokreślony liczba pojedyncza	Rodzajnik określony liczba pojedyncza	Rodzajnik nieokreślony – liczba mnoga	Rodzajnik określony liczba mnoga
en gutt	gutten	flere gutter	guttene
en stol (krzesło)	stolen	flere stoler	stolene
en bil (samochód)	bilen	flere biler	bilene
en telefon	telefonen	flere telefoner	telefonene
ei /en dør (drzwi)	døra	flere dører	dørene
ei /en sol (słońce)	sola	flere soler	solene
ei /en veske (torba)	veska	flere vesker	veskene
ei /en flaske (butelka)	flaska	flere flasker	flaskene
et vindu (okno)	vinduet	flere vinduer	vinduene
et bilde (zdjęcie)	bildet	flere bilder	bildene
et teppe (dywan)	teppet	flere tepper	teppene

2. Zmiana rodzajnika rdzennego w formie nieokreślonej liczby mnogiej. Formę określoną liczby mnogiej tworzymy poprzez dodanie końcówki *-ene* na podstawie kolumny numer 3.

Rodzajnik nieokreślony liczba pojedyncza	Rodzajnik określony liczba pojedyncza	Rodzajnik nieokreślony liczba mnoga	Rodzajnik określony liczba mnoga
en mann (człowiek)	mannen	flere menn	mennene
en bror (brat)	broren	flere brødre	brødrene
en far (ojciec)	faren	flere fedre	fedrene
ei/ en bok (książka)	boka	flere bøker	bøkene
ei/ en mor (matka)	mora	flere mødre	mødrene
ei/ en datter (córka)	dattera	flere døtre lub døtrer	døtrene

3. Rzeczowniki zakończone na *-er*, otrzymują w liczbie mnogiej końcówkę *-ne*.

Rodzajnik nieokreślony liczba pojedyncza	Rodzajnik określony liczba pojedyncza	Rodzajnik nieokreślony liczba mnoga	Rodzajnik określony liczba mnoga
en lærer (nauczyciel)	læreren	flere lærere	lærerne
en fisker (rybak)	fiskeren	flere fiskere	fiskerne
en arbeider (pracownik)	arbeideren	flere arbeidere	arbeiderne

4. Niektóre rzeczowniki zakończone na *-er* i *-el* w formie nieokreślonej przyjmują specjalną formę w liczbie mnogiej. Rodzajnik określony pozostaje bez zmian, według regół przedstawionych w punkcie pierwszym.

Rodzajnik nieokreślony liczba pojedyncza	Rodzajnik określony liczba pojedyncza	Rodzajnik nieokreślony liczba mnoga	Rodzajnik określony liczba mnoga
en finger (palec)	fingeren	flere fingrer	fingrene
en skulder (ramię)	skulderen	flere skuldrer	skuldrene
en ankel (kostka u nogi)	ankelen	flere ankler	anklene

5. Rzeczowniki jednosylabowe formy nieokreślonej rodzaju nijakiego nie otrzymują w liczbie mnogiej żadnej końcówki. Regułę tę można również odnieść do niektórych rzeczowników rodzaju męskiego (m. in. rzeczowników niepoliczalnych). Rodzajnik określony jak powyżej.

Rodzajnik nieokreślony liczba pojedyncza	Rodzajnik określony liczba pojedyncza	Rodzajnik nieokreślony liczba mnoga	Rodzajnik określony liczba mnoga
en kjeks (herbatnik)	kjeksen	flere kjeks	kjeksene
en feil (błąd)	feilen	flere feil	feilene
en sko (buty)	skoen	flere sko	skoene
en meter (jedn. miary)	meteren	flere meter	meterne
et hus (dom)	huset	flere hus	husene
et barn (dziecko)	barnet	flere barn	barna
et slott (zamek, pałac)	slottet	flere slott	slottene

Przykładowe pytania o mieszkanie

Hvor bor du? - gdzie mieszkasz?

Bor du i sentrum? - mieszkasz w centrum?

Hva er adressen? - jaki masz adres?

Bor du i en leiligheten, eller har du hus? - mieszkasz w mieszkaniu czy w domu?

Hvor mange rom har du? - ile masz pokoi?

Hvor mange kvadratmeter er den på? - jaki jest metraż (mieszkania)?

Hvor stor er leiligheten? - jakie jest duże mieszkanie?

Leier du et hus? - wynajmujesz dom?

Hva betaler du i måneden? - ile płacisz za miesiąc?

Preposisjoner (Przymyki)

på kjøkkenet

i stua

på badet

i gangen

på soverommet

i kjelleren

på loftet

på do

Oppgaver

Oppgave 3.1

Zamień rodzajnik nieokreślony na określony.

et hus –
en bror –
en hus –
ei stue –
en do –
et rom –
en leilighet –
et kjøkken –
en frukost –
et bord –

Oppgave 3.2

Utwórz liczbę mnogą od podanych wyrazów w formie określonej i nieokreślonej.

Przykład: **et bord / flere border/ bordene**

et hus / _____ / _____
ei mor / _____ / _____
en hage / _____ / _____
en frukost / _____ / _____
en gutt / _____ / _____
et barn / _____ / _____
et vindu / _____ / _____
en mat / _____ / _____
en far / _____ / _____
et rom / _____ / _____

Oppgave 3.3

Napisz kilka zdań o swoim mieszkaniu.